

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży
18-400 Łomża, Al. Legionów 9, tel. fax (86) 216-44-95
(86) 473-71-20, (86) 473-71-21, (86) 473-71-22
www.oke.lomza.pl e-mail: sekretariat@oke.lomza.pl

SPRAWOZDANIE

**Z EGZAMINU MATURALNEGO Z JĘZYKA UKRAIŃSKIEGO
PRZEPROWADZONEGO W 2017 ROKU
W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM**

Opracowanie

dr Paulina Olechowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Jolanta Nawrocka (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży)
Renata Pawlak (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku)
Danuta Pioch (współpracownik Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku)

Opieka merytoryczna

dr Wioletta Kozak (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Opracowanie techniczne

Bartosz Kowalewski (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Pracownie ds. Analiz Wyników Egzaminacyjnych okręgowych komisji egzaminacyjnych

OKE w Łomży**Opracowanie**

Maria Fromelc-Chmielewska
Anna Kierzkowska

Dane statystyczne

Krzysztof Najda

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 022 536 65 00, fax 022 536 65 04
e-mail: sekretariat@cke.edu.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży

18-400 Łomża, Al. Legionów 9, tel. fax (86) 216-44-95
(86) 473-71-20, (86) 473-71-21, (86) 473-71-22
www.oke.lomza.pl e-mail: sekretariat@oke.lomza.pl

JEZYK UKRAIŃSKI

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

Arkusz egzaminacyjny z języka ukraińskiego na poziomie podstawowym składał się z zadań sprawdzających umiejętności wykonywania na tekście nieliterackim operacji dowodzących jego rozumienia na różnych poziomach oraz z zadania polegającego na napisaniu wypracowania. Do tekstu *Олег Лишега. Поцілунок Елли Фіцджеральд*, którego autorką jest Катерина Девдера, odnosiły się 3 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi oraz jedno zadanie zamknięte; do tekstu *Феномен галицької ідентичності* (Тарас Возняк) – 3 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi oraz 2 zadania zamknięte. Wypracowanie należało napisać na jeden z dwóch danych do wyboru tematów: temat 1. wymagał napisania rozprawki problemowej związanej z dołączonym fragmentem tekstu epickiego i brzmiał *Кохання – це благословення чи прокляття? Розглянь проблему на основі наведеного уривку повісті Михайла Коцюбинського Тіні забутих предків, цілого твору та іншого тексту культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 250 слів*, natomiast temat 2. zawierał polecenie napisania interpretacji wiersza (postawienia tezy interpretacyjnej i jej uzasadnienia) *Вона там є...*, którego autorem jest Богдан Лепкий. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (13 punktów za rozwiązanie testu oraz 37 punktów za wypracowanie).

Zadania w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzały wiadomości oraz umiejętności ujęte w podstawie programowej z języka mniejszości narodowej w czterech obszarach: I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego lub etnicznego; II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji; III. Analiza i interpretacja tekstów kultury; IV. Tworzenie wypowiedzi. Oprócz wymagań z IV etapu edukacyjnego (poziom podstawowy) obowiązywały wymagania z wcześniejszych etapów edukacyjnych.

2. Dane dotyczące populacji zdających

Tabela 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		36
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	36
	z techników	-
	ze szkół na wsi	-
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	36
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	-
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	-
	ze szkół publicznych	36
	ze szkół niepublicznych	-
	kobiety	19
	mężczyźni	17
	bez dysleksji rozwojowej	33
	z dysleksją rozwojową	3

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Tabela 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	-
	słabowidzący	-
	niewidomi	-
	słabosłyszący	-
	niesłyszący	-
	ogółem	-

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		24 maja 2017 r.	
Czas trwania egzaminu		170 minut	
Liczba szkół		1	
Liczba zespołów egzaminatorów		1	
Liczba egzaminatorów		2	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		-	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenie naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu maturalnego	-
	art. 44zzy ust. 10	niemożność ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz)		-	
Liczba prac, w których nie podjęto rozwiązania zadań		-	

* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

¹Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 2223).

²Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2016, poz. 1943, ze zm.).

³jw.

4. Podstawowe dane statystyczne

Tabela 4. Wyniki zdających – parametry statystyczne *

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	36	34	98	79	-	76	16	100%
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	36	34	98	79	-	76	16	100%
z techników	-	-	-	-	-	-	-	-

* Dane dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne podane zostały dla grup liczących 100 lub więcej zdających.

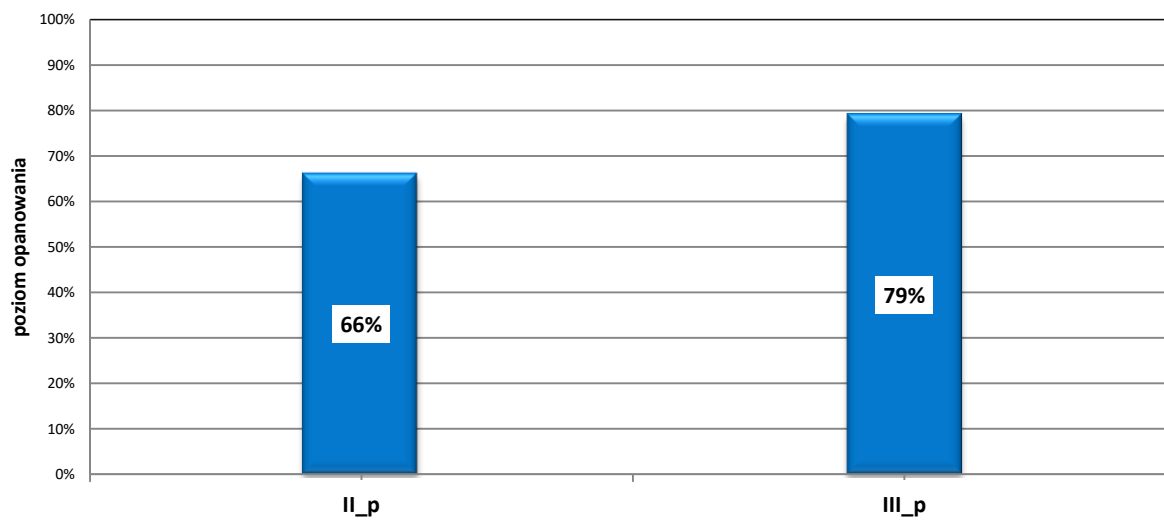
** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom wykonania zadań

Tabela 5. Poziom wykonania zadań

Nr zad.	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe Zdający:	Poziom wykonania zadania (%)
1.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.8) rozpoznaje intencje nadawcze.	44
2.	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.11) dobiera synonimy (gimnazjum).	75
3.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.3) zna pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny i naukowy oraz stylizację językową (gimnazjum). 2.9) wskazuje charakterystyczne cechy stylu danego tekstu.	42
4.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.12) odczytuje sens tekstów publicystycznych, uwzględniając zawarte w nich informacje zarówno jawne, jak i ukryte. 2.17) rozpoznaje podstawowe części mowy (szkoła podstawowa).	71
5.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.12) odczytuje sens tekstów publicystycznych, uwzględniając zawarte w nich informacje zarówno jawne, jak i ukryte.	100
6.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.8) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje (gimnazjum).	47
7.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.10) odczytuje sens tekstu.	58
8.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.10) odczytuje sens grupy zdań uporządkowanych w akapicie.	67

Nr zad.	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe Zdający:	Poziom wykonania zadania (%)
9.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.11) dokonuje logicznego streszczenia tekstu argumentacyjnego (wyróżniając kluczowe pojęcia, twierdzenia i sposób ich uzasadnienia).	83
Zadanie sprawdzające tworzenie wypowiedzi – wypracowanie			
Treść	I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego.	1.1) zna utwory literackie i inne teksty kultury ważne dla poczucia tożsamości.	75
Poprawność rzeczowa	IV. Analiza i interpretacja tekstów kultury. III. Tworzenie wypowiedzi.	4.7) określa problematykę utworu (gimnazjum); 4.10) rozpoznaje sposoby kreowania bohatera i świata przedstawionego. 3.1) sprawnie posługuje się oficjalną odmianą języka narodowego (gimnazjum); 3.1) tworzy dłuższy tekst pisany zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej;	83
Zamysł kompozycyjny		3.2) tworzy samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (stawia tezę, dobiera i porządkuje argumenty, dobiera przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadza prawidłowe wnioskowanie);	85
Spójność lokalna		3.4) stosuje uczciwe zabiegi perswazyjne, zdając sobie sprawę z ich wartości i funkcji.	96
Stosowność stylu		3.1) sprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą języka narodowego lub etnicznego (gimnazjum).	89
Poprawność językowa	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.10) operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych; 3.11) tworząc wypowiedzi, dąży do precyzyjnego wysławiania się (gimnazjum); 3.12) stosuje związki frazeologiczne, rozumiejąc ich znaczenie (gimnazjum); 3.14) stosuje różne rodzaje zdań we własnych tekstach (gimnazjum); 3.19) stosuje poprawne formy odmiany [...] wyrazów w związkach składniowych (gimnazjum).	81
Poprawność zapisu		3.15) wykorzystuje wiedzę o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych (gimnazjum); 3.13) pisze poprawnie pod względem ortograficznym (szkoła podstawowa); 3.14) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych (szkoła podstawowa).	72

Wykres 1. Poziom wykonania zadań w obszarze wymagań ogólnych

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

Egzamin z języka ukraińskiego na poziomie rozszerzonym polegał na napisaniu wypracowania na jeden z dwóch danych do wyboru tematów. Temat 1. wymagał napisania wypowiedzi argumentacyjnej związanej z dołączonym fragmentem wypowiedzi Serhija Żadana dotyczącym pamięci osobistej i historycznej i brzmiał *На основі наведеного фрагменту тексту Сергія Жадана сформулюй проблему та обміркуй її. Використай тези й роздуми з тексту і звернися до інших текстів культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 300 слів*, natomiast temat 2. – napisania interpretacji porównawczej wierszy (postawienia tezy interpretacyjnej i jej uzasadnienia): *Золотий годин* Pawła Tuczyny i wiersza bez tytułu autorstwa Mariany Sawki . Za rozwiązanie zadania zdający mógł otrzymać 40 punktów.

Zadanie w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzało wiadomości oraz umiejętności ujęte w podstawie programowej języka mniejszości narodowej (poziom rozszerzony) w czterech obszarach: I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego; II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji; III. Analiza i interpretacja tekstów kultury; IV. Tworzenie wypowiedzi. Zdających obowiązywały również wymagania z poziomu podstawowego oraz z wcześniejszych etapów edukacyjnych (szkoła podstawowa, gimnazjum).

2. Dane dotyczące populacji zdających

Tabela 6. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		9
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	9
	z techników	-
	ze szkół na wsi	-
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	9
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	-
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	-
	ze szkół publicznych	9
	ze szkół niepublicznych	-
	kobiety	7
	mężczyźni	2
	bez dysleksji rozwojowej	9
	z dysleksją rozwojową	-

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Tabela 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	-
	słabowidzący	-
	niewidomi	-
	słabosłyszący	-
	niesłyszący	-
	ogółem	-

3. Przebieg egzaminu

Tabela 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		24 maja 2017 r.	
Czas trwania egzaminu		180 minut	
Liczba szkół		1	
Liczba zespołów egzaminatorów		1	
Liczba egzaminatorów		2	
Liczba obserwatorów ⁴ (§ 8 ust. 1)		-	
Liczba unieważnień ⁵	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenie naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu maturalnego	-
	art. 44zzy ust. 10	niemożność ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ⁶ (art. 44zzz)		-	
Liczba prac, w których nie podjęto rozwiązania zadań		-	

* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

⁴Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 2223).

⁵Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2016, poz. 1943, ze zm.).

⁶jw.

4. Podstawowe dane statystyczne

Tabela 9. Wyniki zdających – parametry statystyczne *

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	9	60	93	85	-	84	10
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	9	60	93	85	-	84	10
z techników	-	-	-	-	-	-	-

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych. Parametry statystyczne podane zostały dla grup liczących 100 lub więcej zdających.

Poziom wykonania zadań

Tabela 10. Poziom spełnienia wymagań w zakresie tworzenia wypracowania na poziomie rozszerzonym (wypowiedzi argumentacyjnej oraz interpretacji porównawczej ujętych łącznie)

Kryt.	Wymaganie ogólne	Zdający: Wymaganie szczegółowe	Poziom wykonania (%)
Treść	I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego lub etnicznego.	1.1) zna utwory literackie i inne teksty kultury ważne dla poczucia tożsamości narodowej [...] i przynależności do wspólnoty europejskiej oraz światowej.	80
Poprawność rzeczowa	IV. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	4.7) określa problematykę utworu (gimnazjum); PR4.1) wskazuje związki między różnymi aspektami utworu; PR4.8) R rozpoznaje retoryczną organizację wypowiedzi.	100
Zamyśl kompozycyjny	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.1) sprawnie posługuje się oficjalną odmianą języka narodowego (gimnazjum); 3.1) tworzy dłuższy tekst pisany zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej; 3.2) tworzy samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (stawia tezę, dobiera i porządkuje argumenty, dobiera przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadza prawidłowe wnioskowanie); 3.4) stosuje uczciwe zabiegi perswazyjne, zdając sobie sprawę z ich wartości i funkcji.	72
Spójność lokalna			100

Kryt.	Wymaganie ogólne	Zdający: Wymaganie szczegółowe	Poziom wykonania (%)
Stosowność stylu	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.1) sprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą języka narodowego (gimnazjum).	100
Poprawność językowa	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.10) operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych; 3.11) tworząc wypowiedzi, dąży do precyzyjnego wysławiania się (gimnazjum); 3.12) stosuje związki frazeologiczne, rozumiejąc ich znaczenie (gimnazjum); 3.14) stosuje różne rodzaje zdań we własnych tekstach (gimnazjum); 3.19) stosuje poprawne formy odmiany [...] wyrazów w związkach składniowych (gimnazjum).	94
Poprawność zapisu		3.15) wykorzystuje wiedzę o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych (gimnazjum); 3.13) pisze poprawnie pod względem ortograficznym (szkoła podstawowa); 3.14) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych (szkoła podstawowa).	78

Komentarz do wyników krajowych

Języki mniejszości narodowych

1. Poziom podstawowy

Arkusz egzaminacyjny z języka ukraińskiego na poziomie podstawowym składał się z zadań testowych sprawdzających umiejętności wykonywania na tekście nieliterackim operacji dowodzących jego rozumienia na różnych poziomach oraz z zadania polegającego na napisaniu wypracowania. Wystąpiły zadania wymagające napisania streszczenia tekstu, sprawdzające znajomość środków językowych zastosowanych w tekstach oraz zadania zamknięte prawda/fałsz lub tak/nie sprawdzające szczegółowe rozumienie tekstu.

Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych w zadaniach

Świadomość językowa i stylistyka

Język ukraiński

W arkuszu egzaminacyjnym z języka ukraińskiego do tekstu *Олег Лишега. Поцілунок Елли Фіцджеральд*, którego autorką jest Катерина Девдера, odnosiły się 3 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi oraz jedno zadanie zamknięte; do tekstu *Феномен галицької ідентичності* (Тарас Возняк) – 3 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi oraz 2 zadania zamknięte.

Struktura tekstu, elementy kompozycji w teorii i praktyce

Zadanie 1. stanowiło wprowadzenie do analizy tekstu i wymagało wyjaśnienia zastosowania cudzysłowów w ostatnim akapicie tekstu. Było ono dla zdających trudne (poziom wykonania – 39%). Cudzysłowy zostały użyte, aby wyodrębnić cytaty oraz aby podkreślić ważność, wyjątkowość takich pojęć jak człowiek, miłość, przyroda w artystycznym świecie Ołeha Łyszechy. Maturzyści w większości błędnie wyznaczyli tę drugą funkcję cudzysłowu. Uważna analiza końcowego fragmentu tekstu pozwoliłaby odnaleźć odpowiedź, która zawarta była w zdaniu: *Адже це передовсім пропозиція альтернативного мислення або запрошення у світ, де слова «Людина», «Любов», «Природа» вимовляють із такою ж повагою і трепетом, як і слово «Бог».*

Najtrudniejsze w arkuszu okazało się zadanie 3. (poziom wykonania – 28%) składające się z dwóch części. W części pierwszej zadania spośród czterech dystraktorów należało wybrać dwie cechy gatunkowe tekstu. Za poprawny wybór dwóch cech zdający otrzymywał 1 punkt. W części drugiej należało podać gatunek tekstu, czyli recenzję. Większość zdających poprawnie zaznaczyła cechy gatunkowe w części pierwszej zadania, ale błędnie podała gatunek tekstu. Zdający wykazali się brakiem znajomości nazw podstawowych gatunków publicystycznych.

Spośród zadań do tekstu Tarasa Wozniaka bardzo łatwym zadaniem okazało się zadanie 5. (poziom wykonania – 99%), w którym należało wyjaśnić zasadność użycia wielkiej litery w słowie *Іншим*, w zdaniu *Кожному з нас цікаво побачити і поспілкуватися з кимось, хто є інакшим, ніж ми, Іншим.*

Rozumienie sensów tekstu na poziomie znaczeń – wyszukiwanie informacji złożonych

Umiarkowanie trudne okazało się zadanie 7., zamknięte (poziom wykonania – 56%). Należało w nim wybrać zdanie, w którym autor utożsamia się ze zbiorowością, o której pisze w tekście. Niewielka liczba zdających dostrzegła obecność zaimka osobowego „nam” w drugim zdaniu.

Umiarkowanie trudne okazało się zadanie 6. (poziom wykonania – 57%) – zadanie zamknięte, w którym należało zrozumieć cały tekst, a następnie wybrać fragmenty, w których jest mowa o formowaniu się kulturowego wzorca Galicjanina.

Świadomość językowa

Zadanie 8., którym należało zastąpić słowa zapożyczone słowami ukraińskiego pochodzenia, okazało się dla zdających umiarkowanie trudne (poziom wykonania – 64 %).

Łatwe dla zdających były zadania 2. (poziom wykonania – 70%) i 4. (poziom wykonania – 73%), wymagające dobrania po jednym synonimie do dwóch słów (zadanie 2.) oraz podania słowa podstawowego do przymiotnika alternatywny i wyjaśnienia znaczenia tego przymiotnika w kontekście idei całego tekstu.

Streszczenie

Zadanie 9., w którym polecono zdającym napisanie streszczenia tekstu T. Woźniaka, okazało się łatwe (poziom wykonania – 87%). Wypowiedź T. Woźniaka miała charakter problemowy i typowo argumentacyjny. Zwięzłe przedstawienie treści artykułu nie przysporzyło maturzystom problemów.

Tegoroczne wyniki z części testowej arkusza były niższe niż w latach poprzednich, chociaż teksty dołączone do arkusza oraz zadania poziomem trudności nie odbiegały od lat poprzednich. Jednak by

rozwiązać poszczególne zadania, należało wnikliwie przeczytać oba teksty, dokonać analizy i selekcji informacji i z namysłem wykonać polecenia.

Zdający nie wykazali się wiedzą dotyczącą nazewnictwa podstawowych gatunków publicystycznych oraz umiejętnością rozpoznawania zależności między kompozycją tekstu, a jego treścią. Dobrze natomiast poradzili sobie ze streszczeniem tekstu, w tym z selekcją informacji oraz zachowaniem właściwego poziomu uogólnienia i spójności.

Język ukraiński

Temat 1. zawierał polecenie napisania rozprawki, w której zdający miał rozważyć problem czy miłość jest przekleństwem czy błogosławieństwem. Zdający powinien odwołać się do załączonego fragmentu tekstu, całej lektury oraz wybranego tekstu kultury. Temat 2. wymagał przedstawienia oraz uzasadnienia własnej koncepcji interpretacyjnej wiersza znanego ukraińskiego poety Bohdana Łepkiego *Вона там є...*

Sformułowanie stanowiska wobec problemu podanego w poleceniu oraz jego uzasadnienie okazały się dla zdających łatwym zadaniem. Znaczna większość maturzystów otrzymała także maksymalną liczbę punktów za poprawność rzeczową, zamysł kompozycyjny i spójność lokalną. W odróżnieniu od lat ubiegłych większa liczba zdających otrzymała maksymalną liczbę punktów również za poprawność językową oraz poprawność zapisu.

Poniżej zamieszczono wypracowanie, w którym zdający zrealizował poszczególne kryteria oceny na maksymalną liczbę punktów.

..... Kochanie - це великий дар, який не кожен може
 ....., визнати в душі людини. Та не всі ми мо-
 ....., готуємо зберігати на долі і свої
 ....., пошукі серед тисяч років історії.
 ....., Намбо, кохати завжди не так просто, як
 ....., кохати повинно і до нас. Одного разу моя бабуся
 ....., сказала - „Ти бачиш не одразу, тільки потім в
 ....., ої їй...“ I вона така права. Kochanie
 ....., в українській мові на перевертасі людини, але
 ....., бохотас не одні з найкращими дарами.
 ....., Завжди, кохати не так просто, як всім
 ....., не і в душі і в серці переживати разом, одразу,
 ....., завжди, нещастям. Та всі ми ніколи не
 ....., бачимо, без ніяких слів, ніколи з коханою

..можемо.....
 У армії М. Кандицького насамперед зазначено
 Вова на Марію Свояку, біля Франка її, але вона
 не згадується та не згадується на прикладі іно
 чужинця. Вона була дуже доброю на ім'я
 збіркою, яка згадується з воюванням
 на Вою, біля Франка в її роки, ані згадується
 не, але не згадується до її смерті. Навіть
 єдиний Франк не згадується згадується згадується
 похороні. Біля Франка згадується її згадується згадується
 згадується, біля Франка згадується її згадується, а вона була
 хована, щоб біля Франка згадується з нею. Так і єдиний,
 з якою і похована її іменем кохання. Діти
 єдиний згадується, а Франк згадується її похороні
 не єдиний не єдиний. Вона згадується
 згадується на армії насамперед, ані,
 але єдиний єдиний іменем. Чи не згадується
 згадується її, чи не згадується її не згадується,
 на біженстві її згадується. Це її похороні
 не, як не єдиний згадується згадується,
 згадується її іменем єдиний згадується
 іменем за саме кохання. Біля нею
 хована згадується біля Марію. Вона
 не згадується згадується згадується, але можемо
 розуміти не згадується на той час, як

kokaine iucopcedubye, ue iucunty gtoa,
 boie iucopcedubye na iucopcedubye.
 Bieiu kokaine na ieperiu ue iucopcedubye -
 beue iucopcedubye. Bieiu iucopcedubye iucopcedubye
 beue, ue iucopcedubye na iucopcedubye iucopcedubye.
 Bieiu iucopcedubye - ue beue iucopcedubye,
 ue iucopcedubye iucopcedubye ue beue iucopcedubye
 iucopcedubye. Moe ue iucopcedubye, iucopcedubye iucopcedubye
 iucopcedubye, ue iucopcedubye, ue iucopcedubye iucopcedubye
 na iucopcedubye iucopcedubye. Bieiu kokaine
 iucopcedubye iucopcedubye iucopcedubye na iucopcedubye
 na iucopcedubye iucopcedubye.

Interpretacja wiersza, czyli przedstawienie własnej koncepcji interpretacyjnej oraz uzasadnienie tezy interpretacyjnej, okazały się dla zdających łatwe. Należy podkreślić, że przy realizacji tego tematu zdający mieli skonstruować wypowiedź argumentacyjną ściśle powiązaną z załączonym tekstem, bowiem interpretacja czegokolwiek nigdy nie jest dowolnym odczytaniem – jej granice zawsze wyznacza przedmiot interpretacji. Jednak aby uzyskać maksymalną liczbę punktów, należało odczytać utwór na poziomie sensów dosłownych i niedosłownych oraz przywołać inne konteksty na poparcie własnej tezy interpretacyjnej.

Poniżej zamieszczono przykład wypracowania, w którym zdający zrealizował poszczególne kryteria oceny na maksymalną liczbę punktów.

Dzogdai kashit y svoeiy v'rii'
 "Bieiu mam e" omeye komeye
 svoei' b'niey'v'niey, ue iucopcedubye
 meyi' gam. Avioy omeye iucopcedubye
 gacenyay' iucopcedubye na iucopcedubye
 gacenyay.
 Dzogdai kashit meye v'g' iucopcedubye
 o'obi, ue iucopcedubye na iucopcedubye, ue
 ue iucopcedubye iucopcedubye iucopcedubye
 v'oi - iucopcedubye. Bieiu y iucopcedubye
 iucopcedubye svoe v'v'ue omeye ue, ue
 v'v'ue iucopcedubye svoe b'niey'v'niey
 na iucopcedubye; iucopcedubye ue iucopcedubye
 iucopcedubye. Avioy omeye gam' iucopcedubye.

розмірцуючи про її роздубаві колішки,
 про пошеки, що охопили калішу.
 Тодіш Лешіт ошратилося навидицею,
 але бачез миме хаос. Навилом мого
 колемиче, кісими та бієво. Ось що
 заллишилось від Зурсеїни на
 думку Лешіто. Виноги напуче голод,
 сморть.

Автор думє сморчото керемиває
 за ногіі в тою країно. Лешіт
 кричить і смверджує, що бієвиле
 не зможе терити: "Ні, ні! Не
 вимю довиле я на берто!" Смердательне
 вранешє, що кричєт підмані готовєє
 зданше. Тодіш Лешіт ошратилося руми
 і заєвиле, що він все же там не
 знаєшєв матеріалєво. Зурсеїни.

Однєм, автор не поминєт ногіі
 відкати Бемівичку у себе в думє,
 та серці.

В напучєх ріднєх Лешіт Бє
 смєєвєв заєвиле: "Вона там є."
 Україно все ~~та~~ же жєва у тою
 серці, а жито не думєє, що
 вона є, в серцєх ієєєт українєв.

Саме в думках і серці В. Гурасюка
 записана поезія, якою має бути:
 «Віч вічній еротично по дові, розумна,
 чесна, яма, вільна...». Лемко
 корвієє маму Гурасюка з молодими
 своїми, вівенує і... В османів
 рідний автор наполює на тому,
 що камиє бою пресаю любову емане
 великою і дураним сон займиве.
 Лемко жаммає урсаю в броще
 гадне сезамомом і Даміведем
 і, леуно емоєми ма врїєми
 у прїєє майбуєми.
 В уноу ~~Віч~~ вічній і Віча
 мам е а е думе некрїєми.
 Уго характернує ~~некрїєми~~ леуноу
 забереєма на замєє до некрїєми
 роздан Лемко мамєє думе
 вїємо вїєкрїєвде кудомі жамбі:
 корівїємає, емієє, некрїєє. Все
 це кадає вору че бїємої крїє.
 Проблема прїєдмавїєма у вору
 е думе сезамомом, каєтє еобїєє
 евоємі. Лемко кудово амєє і...
 ма наполює на і... жамбі.

Подібно проблемі також того зображення
 і в інших літературних творах. Як наприклад
 в "Шевченку" і "Замість" мене не в
 собі проблеми зображує Шевченко. Як бачимо
 цей мотив у творі є і далі розвивається
 надалі.
 На завершення хочу навести про деякі
 проблеми зображує Шевченко, що описав
 у своєму творі "Богдан Лещук". Врешті
 "Вона там є" головний мотив твору, що
 розкриває українців своїх діями історичними
 та зображає свого Гаврилу.

2. Poziom rozszerzony

Zadania egzaminacyjne na poziomie rozszerzonym sprawdzały umiejętność analizy i interpretacji tekstu o tematyce kulturowej oraz tekstów literackich, a także umiejętność tworzenia własnego tekstu. Tematy wypracowań odnosiły się do utworów niewymienionych w podstawie programowej. Temat 1. z języka ukraińskiego zobowiązywał zdającego do napisania wypowiedzi argumentacyjnej związanej z zamieszczonym w arkuszu tekstem Serhija Żadana o pojęciu pamięci osobistej i historycznej. Zdecydowana większość maturzystów wybrała temat 1.

Zadaniem maturzysty, który wybrał temat 2., było przedstawienie koncepcji interpretacji porównawczej dwóch tekstów poetyckich oraz uzasadnienie odczytania sensów obu utworów. Niezależnie od wyboru tematu zdający pisali wypracowanie o charakterze argumentacyjnym liczące co najmniej 300 słów. Z języka ukraińskiego do arkusza załączono wiersze: *Золотий гомін* Pawła Tyczyny i wiersz bez tytułu autorstwa Mariany Sawki. Napisanie wyczerpującej analizy porównawczej dwóch tekstów poetyckich okazało się dla zdających umiarkowanie trudne.

W ocenie wypracowań z poziomu rozszerzonego za kryteria najważniejsze uznaje się: w przypadku wypowiedzi argumentacyjnej – określenie problemu podjętego w tekście i sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu, a w przypadku interpretacji porównawczej – sformułowanie koncepcji porównywania utworów i uzasadnienie tezy interpretacyjnej. Za kryteria wspomagające w obu formach gatunkowych uznaje się: poprawność rzeczową, zamysł kompozycyjny, spójność lokalną tekstu, styl tekstu, poprawność językową i poprawność zapisu.

Wybierając temat pierwszy, aby zrealizować kryteria A i B oceny wypowiedzi argumentacyjnej, maturzysta powinien po zapoznaniu się z dołączonym tekstem określić główny problem, jaki podejmuje autor i przedstawić interpretację tego problemu w szerszym kontekście. Uzasadniając własne stanowisko, należało wykazać się znajomością innych tekstów kultury i umiejętnością ich właściwego doboru. Uzasadnienie odczytania głównej myśli załączonych tekstów wymagało od zdającego ukazania jej w szerszym kontekście zjawisk obecnych w kulturze ukraińskiej, litewskiej, europejskiej czy światowej.

Poniżej zamieszczono przykład wypracowania z języka ukraińskiego (temat 1.). Zdający zawarł w nim poprawne określenie problemu – zgodne z tekstem i pełne. Stanowisko zostało ocenione jako adekwatne, ale niepełne, bez pogłębionej argumentacji. Pozostałe kryteria zostały ocenione na maksymalną liczbę punktów.

Танієн має зрозуміти бачити на адекватне
 розуміння. Це є важко гімназія бачити як працює
 трансформація цього танієн, нічого не хотіти, що не
 дуже бачити адекватне розуміння організації.
 З бачити розуміння, що не не може сказати по-
 зразу, а і може бачити. Танієн має бачити
 розуміння бачити не тільки на адекватне розуміння,
 які розуміння в організації, бачити розуміння
 на розуміння, яких розуміння не має з нами. Це
 бачити має бачити розуміння не тільки про
 не тільки розуміння, розуміння які на адекватне розуміння
 бачити. Також саме танієн є не тільки розуміння,
 які бачити розуміння на адекватне розуміння, які
 розуміння не тільки розуміння на адекватне розуміння,
 бачити розуміння на адекватне розуміння.
 Танієн про розуміння розуміння, на адекватне розуміння,

...winni namy być w mocy, on Sadzi, wa Sja Equora
 pijaos uoywas, kosa se Sja i w nau'enu, bosa
 zabryz zacydny ndam. Cze nait'nu. zanyye
 ndepnancie b uuyie na piasoqynu wpaob.

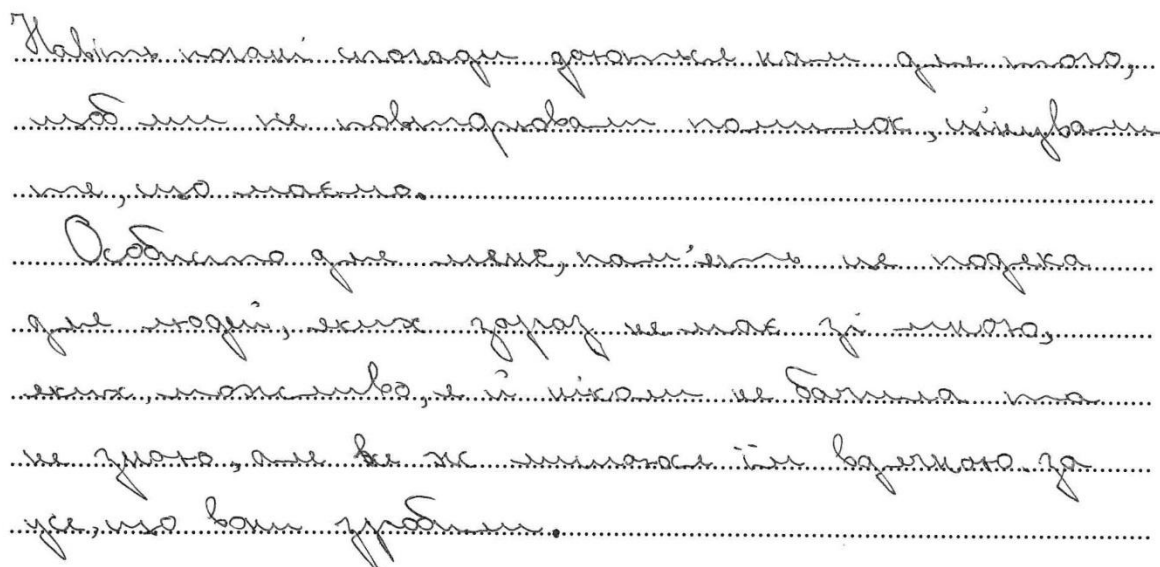
Y pparneuni C. Magda wozgna dazpina pesh-
 zie kum. Jedka repite bapuynt b gpaoy, cigau
 wuyzas Bsa. wpaue Sime gijmanuce wpa dosto
 pozny, uobine i ena. mowam. gte uii beunke
 zpaunne. Jmpie kocuoro i ena, kocnoi. woznyu
 wozgna adubiu gpa wanyuan. Yi wozgi z mui
 wpaue mowam adubie zpaunne i awc uik. ke na
 wpaue emocjonaluce mui aznici woznyu. Tawim
 pilsa wawuam. yci, ke bu woztom uino bpa in
 na gpa. wawuim. woznyu. mawu. woznyu.

Y kuzi T. de Bani. "Luz. Lapi" wozgna woz ocu-
 ndau. Prouii. Ouy pozny elpizkoro wozgna
 zabyz b wa mabiz. gte woznyu. Lapa xawna
 bpaunbanu. dzo S. wpaue na zanyye isoy
 wawuim. woznyu, woznyu, woznyu. woznyu z
 wuz. Dbaue woznyu z wuz. na wuz.
 wuz. wuz. wuz. wuz. wuz. wuz. wuz. wuz. wuz.
 wuz. Wawuim z mabiz. wuz. wuz. wuz. wuz.
 wuz. bosa woznyu. gte dzo. wuz. wuz. na
 wuz. wuz. wuz. wuz. wuz. wuz. wuz. wuz. wuz.
 Wawuim. Lapa. wuz. wuz. wuz. wuz. wuz. wuz. wuz.
 wuz. b wuz. wuz. wuz. wuz. wuz. wuz. wuz.

Za miłą ma napoprawę. Cuda, ale nas' dnt i po
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..

Y ruzi O. Debar, "Tam naprawuie" ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..

... ..
 ... ..
 ... ..
 ... ..

Podsumowanie

Wyniki egzaminu maturalnego z języków mniejszości narodowych były porównywalne. Odsetek sukcesów był bardzo wysoki.

1. We wszystkich trzech arkuszach z języków mniejszości pojawiło się zadanie wymagające napisania streszczenia do zamieszczonych tekstów. Dla zdających egzamin z języków białoruskiego i litewskiego było to zadanie umiarkowanie trudne, a dla zdających język ukraiński – łatwe. Właściwa selekcja i dobór informacji oraz zachowanie spójności własnego tekstu decydowały o poprawnym wykonaniu zadania.
2. Najwięcej trudności sprawiły zdającym zadania sprawdzające znajomość gramatyki oraz świadomość językową zdających, np. wyznaczenie gatunku tekstu, nazwanie cech stylu tekstu lub cech gatunkowych tekstu. Zdający potrafili w znakomitej większości określić styl tekstu (język białoruski), natomiast nie umieli podać jego cech. Symptomatyczny jest brak umiejętności funkcjonalnej analizy języka tekstów publicystycznych.
3. Zadania sprawdzające rozumienie tekstu na poziomie znaczeń, w tym wyszukiwanie informacji podanych wprost, określenie głównej myśli akapitu, lub grupy zdań, okazały się dla zdających łatwe.
4. W tworzeniu wypowiedzi argumentacyjnej w języku narodowym – rozprawki czy interpretacji wiersza – poziom realizacji poszczególnych kryteriów oceny był podobny. We wszystkich trzech językach za realizację kryterium A i B zdający otrzymali wyższe oceny niż za realizację kryteriów związanych z oceną poprawności języka, w tym za pisanie poprawne pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym. Podobnie kształtowały się oceny umiejętności pisania własnego tekstu zdających przystępujących do egzaminu na poziomie rozszerzonym.